

РЕЦЕНЗІЇ. ХРОНІКА. ІНФОРМАЦІЯ.

НА ПОШАНУ ЮВІЛЯРА - ПРОФЕСОРА ВОЛОДИМИРА АНДРІЙОВИЧА МОТОРНОГО (Професору Володимиру Андрійовичу Моторному – 85!)

На початку літа 2014 року святкує свій знаменний 85-річний ювілей наш вельмишановний колега, справжній патріарх сучасної львівської славістики, кандидат філологічних наук, професор кафедри слов'янської філології Львівського національного університету імені Івана Франка Володимир Андрійович Моторний.

Володимир Андрійович походить зі славетного роду реєстрових козаків Слобожанщини і Черкащини. Народився він 4 червня 1929 року у місті Харкові, а у 1945 році переїхав з батьками до Львова. Саме у Львові пройшла юність Володимира Андрійовича – тут у 1947-1952 роках він успішно навчався у Львівському державному університеті імені Івана Франка, поповнивши лави перших повоєнних випускників слов'янського відділення. Зауважимо, що серед наставників Володимира Андрійовича на науковій ниві був і видатний учений Іларіон Семенович Свенціцький, який, безперечно, справив величезний вплив на становлення В.А.Моторного як науковця і дослідника. Володимир Андрійович, захистивши 1967 року кандидатську дисертацію на тему «Творчість Т. Сватоплука», довгі роки працював у alma mater: викладачем, завідувачем кафедри зарубіжних літератур, упродовж 1990–2000 рр. очолював кафедру слов'янської філології, в останні роки був професором кафедри. У 70-х роках минулого століття опікувався питаннями культури на дипломатичній роботі у посольстві Радянського Союзу в Чехословаччині. Був секретарем Львівського відділення Товариства дружби з Чехословаччиною, яке очолював професор Микола Колесса.

Важливою віхою у житті Володимира Андрійовича стала сорокарічна співпраця з професором К. К. Трофимовичем (1923-1993). Цей творчий тандем мов магнітом притягував до себе молодших колег по професії та перу – В. Лучука, Р. Лубківського, М. Ільницького, Г. Мовчанюка та багатьох інших, нині відомих учених та громадських діячів, що завдячують своїми успіхами його авторитету, прикладу служіння Слову, батьківським порадам-посвятам на науковій ниві.

У своїй літературознавчій праці Володимир Андрійович завжди йде за покликом серця. Його роботи засвідчують вірцеву наукову ерудицію, академічну глибину, індивідуальність стилю, різнобічність зацікавлень. Серед

найвидатніших здобутків – статті проф. В.Моторного про чеську і серболужицьку літератури, які увійшли до “Краткой литературной энциклопедии” у 9-ти томах, “Української літературної енциклопедії” у 5-ти томах (вийшло три томи), а також до “Української літератури в загальнослов'янському і світовому літературному контексті” у 5-ти томах, збірника літературних портретів “Сучасні чеські письменники”, історико-літературних видань “Серболужицкая литература. История. Современность. Взаимосвязи”, “Чехи в Галичині” та інших. Значну частину творчого доробку останніх років становлять статті, які демонструють широту та різнобічність славістичної парадигми ученого. Присвячені вони здебільшого творчості маловідомих в Україні або несправедливо забутих письменників, мистецтвознавців, культурних діячів: Б.Дирліха, Я.Гашека, І.Ольбрахта, Ю.Бржезини, Я.Барта-Чішинського, Б.Будара, Г.Вчелічки, Д.Зербіна, А.Черного, І.Свенцицького, В.Фіали. Ці розвідки доводять глибоке естетичне чуття, зрілий талант та майстерність автора, уміння мовити просто про найскладніше. Своєрідним узагальненням наукового доробку професора у царині літературознавчої славістики став його збірник наукових праць “У світі слов'янських літератур (студії, розвідки, огляди)” [8] зі вступним словом Миколи Колесси, збірник мав значний резонанс і отримав високу оцінку серед науковців України та зарубіжжя.

Професор Володимир Моторний сьогодні – відомий громадський діяч, знаний перекладач, прекрасний педагог, літературознавець академічного масштабу, сфера наукових інтересів якого охоплює надзвичайно широке коло філологічних проблем у галузі історії слов'янських літератур (зокрема чеської, словацької, сербської, серболужицької), міжслов'янських літературних і культурних взаємин, перекладознавства тощо. І він є незмінним членом редколегії збірників «Проблеми слов'янознавства», «Питання сорабістики», «Studia Slavica», автором понад 400 наукових праць: монографій, підручників, книг, статей та досліджень. Професор В.А.Моторний – лауреат премії «Домовина-2002» (ФРН), премії В. Незвала (Чехія).

Багато теплих слів лунає нині на адресу професора Моторного. Учні, колеги, колишні студенти з вдячністю згадують славного Ювіляра, його мудрі поради, високі моральні та людські якості, широту наукових обріїв, вагомість творчого доробку. Учений, викладач, він особистим прикладом навчає молодь інтелектуальній зацікавленості, вмінню помічати та шанувати прекрасне, невтомній працелюбності, наполегливості, інтелігентності у житті та науці. «Будівничим духовності» називає Володимира Андрійовича Григор Мовчанюк, «одним із найкомпетентніших та найавторитетніших серед богемістів в Україні», який «орієнтується на вищі духовні досягнення народу і світової культури, тому він заторкує і процес суспільного розвитку, і національні інтереси, політику, життя культурних спільнот, майстрів мистецтва і звичайної

людини» [7]. Іван Лучук з надзвичайною вдячністю і теплотою пише про ювіляра, вважаючи його «одним із найсумлінніших і найцікавіших українських славістів» [6]. Професор Алла Татаренко підкреслює роль Володимира Андрійовича у формуванні нових перспективних напрямків розвитку сучасної львівської славістики, безпосередній вплив його особистості на молоде покоління, зауважуючи: «Ерудит і інтелектуал, він є справжнім Естетом, який любовно дістає із скарбниці своїх знань факти, деталі, ідеї і укладає з них чудові мозаїки. Частина з них залишається в слові – у книжках, статтях, інтерв'ю. А інша частина надійно зберігається у пам'яті тих, хто хоч раз мав задоволення бути слухачем доповідей, лекцій, виступів Професора» [11].

Вельмишановний Володимире Андрійовичу! Ми, філологи Київського національного університету імені Тараса Шевченка, щиро вітаємо Вас, одного із флагманів класичної української науки, зі славним ювілеєм! Шануємо Вас та пишаємося осяжністю та ґрунтовністю Ваших звершень, наш дорогий Колего! Бажаємо Вам молодих здорових сил, добра, енергійності та наснаги, творчого і наукового довголіття, невичерпного натхнення, щоденних усмішок, вдячних учнів-послідовників нашої спільної великої славистичної справи! Хай Бог та Доля благословляють Вас на многії та благії літа!

ЛІТЕРАТУРА:

1. Албул О. А., Лобур Н. В. Славістика у Львівському національному університеті імені Івана Франка (історія, сучасний стан та перспективи розвитку) // Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. Пам'яті академіка Леоніда Булаховського. Збірник наукових праць. – 2009. – Спеціальний випуск. – С. 3–10;
2. Вчені кафедри слов'янської філології / Упор. Л. Панів. – Львів, 1998. – 124 с.;
3. Галенко І. Науково-методична робота кафедри слов'янської філології Львівського університету (1889–1918) // Проблеми слов'янознавства. – 2000. – Вип. 51. – С. 39–46;
4. Галенко І. Мовознавча славістика у Львівському університеті (1787–1939) // Проблеми слов'янознавства. – 2004. – Вип. 54. – С. 44–60;
5. Галенко І. Внесок Яна Янова у філологічну славистику // Проблеми слов'янознавства. – 2009. – Вип. 58. – С. 25–35;
6. Лучук І. Славистичний світ професора Моторного // Електронний ресурс. Режим доступу: postup.brama.com/usual.php?what=26531;
7. Мовчанюк Г. ВОЛОДИМИР МОТОРНИЙ. ДО 75-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ // Проблеми слов'янознавства. – 2004. – Вип. 54. – С. 255–258. – Електронний ресурс. – Режим доступу: lnu.edu.ua/slavyistyka/n54/026.pdf;
8. Моторний В. У світі слов'янських літератур: Студії, розвідки, огляди. – Львів, 2004. – 238 с.;
9. Володимир Моторний: Бібліографічний покажчик / Укладач Л.М. Панів. – Львів, 1999. – 104 с.;
10. Онишкевич М. Й. Кафедра слов'янської філології Львівського університету (1939–1962 рр.) // Питання слов'янського мовознавства. 1963. – Вип. 9. – С. 111–123;
11. Татаренко А. Вчителю, з любов'ю // Вісник Львівського університету. – Електронний ресурс. – Режим доступу: litmisto.org.ua/?p=19402.

Від імені колективу –
Паламарчук О.Л., Погребняк О.А., Польова Ю.С.